

Factsheet

OEVERZWALUW

Periode nestbouw	Eieren leggen	Broeden	Jongen vliegvlug na
14 dagen	4-5 dagen	14-17 dagen	20-24 dagen
<i>In totaal 38-45 dagen van eileg tot vliegend jong</i>			

KALENDER

De oeverzwaluw is een sociale vogel, leeft het hele jaar in groepen

Eind maart tot in juni
Aankomst

buur de jong

- Terug uit Afrika.
- Broedt in steile, zandige oevers van rivieren of meren of in zandafgravingen. Vaak broeden ze ook in tijdelijk aangelegde gronddepots met steile wanden.
- Koloniebroeder.
- Plaatstrouw aan goede plekken, maar kan snel nieuwe gebieden koloniseren.

Mei - begin september
Broedseizoen

Jelle de Jong

buur de jong

- Oeverzwaluwen kunnen betrekkelijk snel en vaak onverwacht een kolonie vestigen op bouwlocaties of gronddepots waar steile, zanderige oevers of zandhopen aanwezig zijn.
- Nesten worden uitgegraven: een nestgang met aan het eind een nestkamer met een beetje nestmateriaal.
- Meestal meer dan 1 legsel per jaar, 4-5 eieren per legsel.
- Vangen in vlucht kleine, vliegende insecten boven het wateroppervlak van rivieren, poelen of ondiepe meren.
- Een gemiddeld nest met jongen eet 7000 insecten per dag.
- Tot ongeveer een week na het uitvliegen kunnen de jongen nog in een nestgang slapen.

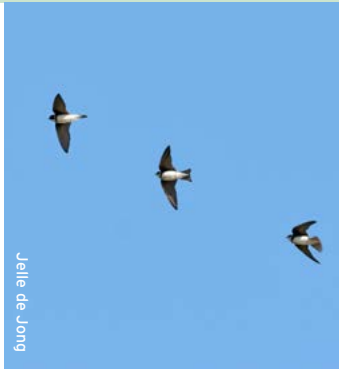
VERVOLG KALENDER

Eind juli - oktober

Najaarstrek

Half september -
half april

Overwintering

- Jongen van de eerste legfels gaan zwerven.
- Slapen in groepen in het riet.
- De eerste vogels trekken al weg als sommige late legfels nog jongen hebben.

- Verblijft in Afrika.
- Overwintering vindt plaats in de Sahel-regio.
- Extreme droogte in de Sahel heeft invloed op de aantallen oeverzwaluwen in Nederland. Het aanbod geschikte broedlocaties is (mede) van invloed op de lokale populatiegrootte.

Beheer

- Voorkom spontane vestiging in zandhopen met steile wanden of gronddepot door flauwe aflopende hellingen te maken. Of dek de steile wanden af met bijvoorbeeld steigergraas. Deze maatregelen moeten wel genomen worden vóór het broedseizoen start.
- Wanneer oeverzwaluwen op een bouwplaats aanwezig zijn en aanstalten maken zich te vestigen op een plek waar het niet gewenst is, kan als tijdelijke oplossing een verplaatsbare nestwand worden geplaatst (www.vivarapro.nl) en moet de andere plek ongeschikt gemaakt worden.
- Tijdens het broedseizoen zijn de nestlocaties beschermd. De locatie dient afgezet te worden met hekken of linten. Werkzaamheden dienen uitgesteld te worden tot na het broedseizoen en verstoring dient te worden voorkomen.

Via www.vogelbescherming.nl/oeverzwaluw is een instructiefilm en bijbehorende werkwijze 'Aanleg kunstwand voor oeverzwaluwen' te zien.

Inrichting

- Leg een oeverzwaluwwand van zand aan door van een hoop zand de wand af te steken of bouw een compleet kunstmatige oeverzwaluwwand als geschikte broedgelegenheid ontbreekt in de omgeving van water, op een rustige plek en in open gebied.
- De wand dient in de directe omgeving van water geplaatst te worden. Om te voorkomen dat predatoren de nestgangen makkelijk kunnen bereiken, verdient het de voorkeur de wand meteen aan het water te plaatsen. Afhankelijk van de situatie is een smal toegangspadje voor onderhoud wel zinvol.
- Een geschikte wand is loodrecht, liefst op het noorden, noordoosten of oosten gericht en niet of slechts schaars begroeid.
- De aanvliegroete naar de wand moet vrij zijn van opschietende vegetatie.
- Zorg ervoor dat de locatie niet openbaar toegankelijk is om verstoring te voorkomen.

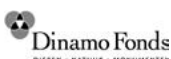
Beheer

- Natuurlijke oeverzwaluwwallen die niet door het water worden afgekald, moeten elk jaar in de winter worden recht gestoken.
- Bij kunstmatige oeverzwaluwwallen moeten jaarlijks de nestpijpen worden schoongemaakt en van vers zand voorzien worden. Doe dit in/vanaf de tweede helft van september.
- Het gebruik van insecticiden heeft een negatief effect op de voedselsituatie van alle insectenetende vogels, waaronder de oeverzwaluw.

 Zie ook maatregelfactsheet:

- Bedrijventerreinen

Deze factsheet is mede tot stand gekomen met financiële steun van:

Barbara Eveline Keuning Stichting

Provincie Noord-Brabant

Wettelijke bescherming

De oeverzwaluw is een beschermde soort. Nesten van oeverzwaluwen zijn bij zwaarwegende omstandigheden jaarrond beschermd en mogen zonder ecologische toets niet weggenomen of vernietigd worden. Een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteit van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie is nodig als blijkt dat er onvoldoende alternatieve nestplekken in de omgeving aanwezig zijn. Voor meer informatie, kijk op www.vogelsendewet.nl